

Innledning

Erfaringer fra første produksjon:

Sommeren 2009 var den første produksjonen til Familieverkstedet ferdigstilt – Trond Cruz og åndens frukter. Denne bestod av 6 familiesamlinger med tilhørende familieressurs (dvd), og ble raskt solgt til flere menigheter som tok opplegget i bruk. Etter hvert har dette materialet også blitt tatt i bruk i forbindelse med søndagsskole- og leirarbeid.

Vi har fått mange konstruktive og positive tilbakemeldinger fra ulike menigheter som har jobbet med Show it. Noen av disse kommentarene vil dere finne på baksiden av dette heftet. Flere har også sendt oss mer utfyllende informasjon om hvordan de har valgt å jobbe, og noen av disse erfaringene kan dere lese mer om i vedlegg 9.

Det har vært spennende å lærerikt for oss å se hvor kreative menigheter, forsamlinger og organisasjoner har vært når de har gjort dette opplegget til sitt eget. Vi ser at materialet er svært fleksibelt, og at det dermed har flere bruksområder. Dette gleder oss, og vi har blitt imponert og rørt over å se hvilke konsekvenser arbeidet med Show it har fått for ulike menigheter, kirker og enkeltfamilier.

Nå er vi glade for å kunne presentere en helt ny Show it-produksjon – Ronny Hood og Guds fulle rustning. Vi håper denne vil bli til stor nytte, glede og velsignelse for alle som ønsker å ta den i bruk., Vi vil fortsette å oppmuntre dere alle til å bruke dette materialet på akkurat den måten som passer best inn i deres sammenheng. Det finnes utrolig mange muligheter, så her kan kreativiteten få fritt spillerom.

Det viktigste med dette opplegget er likevel at det settes i gang trosopplæring på hjemmebane. Her er det avgjørende at kirken, menigheten eller forsamlingen legger til rette for, og oppmuntrer til, bruk av familieressursene hjemme hos hver enkelt familie.

For å understreke denne viktige målsettingen, vil vi gjenta den teoretiske bakgrunnen vi har lagt til grunn under utarbeidelsen av dette materialet. Dere som allerede har jobbet med den første produksjonen, vil kjenne igjen noe av det følgende innholdet. Nytt for denne gang er at vi har gjort oss noen tanker om hvordan denne type arbeid kan passe inn i Trosopplæringsreformen til den norske kirke. Dere vil også finne presentasjon av de nye temaene som er hentet fra teksten om Guds fulle rustning i Efeserne 6.

Bakgrunnen for prosjektene:

Rusty Russel sier i en anbefaling av Mark Holmens bok "Tro på hjemmebane": "Foruroligende mange barn forlater kristentroen når de vokser opp og blir voksne. Vi er derfor nødt til å revurdere måten vi driver kirkene våre på. Det er på høy tid at menighetene begynner å utruste foreldre, spesielt fedre, til å oppdra barna i en kristen tro."

I Ordspråkene 22, 6 står det: "Lær gutten den veien han skal gå, så forlater han den ikke når han blir gammel."

Disse viktige perspektivene er utgangspunktet for Familieverkstedet sitt arbeid. Etter å ha jobbet med barn i menigheter i mange år, opplevde vi at flere etterspurte ressurser som kunne styrke foreldrenes arbeid på hjemmebane. For å bygge sterke familier, og for å styrke barns trosutvikling, er det avgjørende at foreldre får redskaper de kan nyttiggjøre seg. Det er viktig at kirken blir en betydningsfull samarbeidspartner i dette arbeidet.

I følge undersøkelser fra Search Institute, er det mor og far som har den sterkeste innflytelsen på utvikling av barns tro ("Take it home", Mark Holmen s.13). Det er med andre ord i familien trosopplæringen først og fremst må skje. Det er likevel få barn i vår tid som får være med på å be og bruke Bibelen hjemme, og dette ønsker vi å gjøre noe med.

Kirke, menighet, søndagsskole o.l. må være med å hjelpe foreldre med å oppdra barna i den kristne tro. For å kunne tjene familier i vår kultur, er det viktig at kirkelige miljøer setter fokus på å investere i familielivet som helhet, i tillegg til barne- og ungdomsarbeidet. For at menighetslivet skal oppleves som meningsfullt og aktuelt for en familie, er det viktig at kirken kan bidra med noe som oppleves nyttig og berikende. De fleste familier strever med ulike problematiske forhold, og søker ulike instanser for å få hjelp og støtte. Tanken vår er å styrke menigheters arbeid på dette området, slik at familier kan oppleve forholdet til kirken som nyttig og verdifullt.

Familieverkstedet har de siste årene arbeidet med å produsere serier med aktuell undervisning som kan brukes i kirkens arbeid. I tillegg til dette har vi laget dvd-er med "barne-tv" for hele familien. Disse dvd-ene er en videreføring av undervisningen familien har fått i kirken, og det er viktig at disse tas i bruk skal en nå målet om trosopplæring på hjemmebane.

Trosopplæringsreformen:

Fram til siste del av forrige århundre, spilte den norske skolen en avgjørende rolle når det gjaldt kristendomsundervisningen retta mot barn. I forbindelse med innføringen av det nye krl, senere rle-faget, har denne innflytelsen blitt mer eller mindre utviska. Den norske kirkes reaksjon på dette, har vært å organisere en omfattende trosopplæringsreform. I innledningen til planen for denne reformen, finner vi følgende konklusjon: "Trossamfunnene har, sammen med familien, ansvar for opplæringen av sine medlemmer".

I planen finner vi blant annet følgende spørsmålsstillinger:

1. Hvordan kan barn, unge og voksne lære ved å praktisere tro sammen?
2. Hvordan kan vi legge til rette for en trosopplæring som preges av totalformidling og gir helhetlige læringserfaringer?
3. Hvordan kan trosopplæringen utruste barn og unge til å mestre livet?
4. Hvordan kan vi legge til rette for at barn og unge gjennom konkret handling kan praktisere omsorg og solidaritet, lokalt og globalt?

Vi mener at måten en må jobbe på i møte med et konsept som Show it-gudstjenestene, vil kunne bidra til å nå noen av disse målene som en arbeider mot i reformen.

Noen eksempler:

1. På familieresurssene vil en finne hjelp og utfordring til å komme i gang med bibellesing og bønn på hjemmebane. Dette vil være et utgangspunkt for barn og voksne sammen til å gjøre verdifulle erfaringer som handler et levende trosliv.
2. På disse dvd-ene vil en også finne praktiske utfordringer som går ut på å jobbe med relasjonene innad i familien, eller å gjøre noe konkret for andre i nærmiljøet. På denne måten små og store kunne lære noe viktig ved praktiske handlinger som betyr noe verdifullt for andre mennesker.
3. På dvd-en om sannhet kan en blant annet finne denne utfordringen: *"Hvis du havner i en vanskelig situasjon der det er vanskelig å si sannheten, snakk sant. Hvis du ikke klarer det, be om tilgivelse og start på ny."* På dvd-en om bønn, finner vi denne: *"Lag ei bønnebok. Skriv ned den enkeltes bønneemner. Hjelp hverandre til å se etter bøttesvar. Skriv dem ned etter hvert, og takk sammen."* Det å øve seg på å leve et liv hvor en blir vant til å si sannheten, er utrolig viktig for både barn, unge og voksne. Dette er noe mange strever med i livet, og dermed trenger en gode impulser til å jobbe konkret med dette. Ellers er det avgjørende å jobbe med å innarbeide et aktivt bønneliv hos hvert enkelt menneske. Dette er viktig for å kunne leve et liv i trygghet, med åndelig tyngde og bevissthet.
4. Som jeg tidligere har nevnt, har vil lagt vekt på å oppmuntre den enkelte familie til å engasjere seg i forhold til medmennesker og lokalmiljø. I forhold til globalt engasjement, vil en i denne serien finne utfordringer med å samle inn og gi bort klær og eiendeler til en aktuell innsamlingsaksjon [rettferd]. Her vil en også finne informasjon som gjør det lett å bli "hjertevenn" gjennom Strømmestiftelsen.

Er noen av dere i den posisjonen at dere har ansvar for å jobbe mot å nå slike mål i trosopplæringsreformen, håper vi at Show-it kan være et aktuelt og nyttig materiell for dere å ta i bruk..

Show it:

Show it-konseptet er som vi har nevnt todelt, og består av følgende elementer:

Familiefeiring: En annerledes familiegudstjeneste. Hensikten er å samle foreldre og barn til felles undervisning om viktige og aktuelle temaer. Samlingen er lagt opp med tanke på at barna trenger variasjon, og vi bruker dermed både film, drama, dans og sang. Temaene som blir presentert er hentet fra Bibelen, og skal være nyttige og tidsaktuelle for barn og foreldre.

Familieressurs: Dvd som blir delt ut etter hver familiefeiring. Her finner en undervisning om temaet, filmer, bibelhistorier, oppgaver, utfordringer, spill eller lek. Denne skal være et verktøy som familien kan bruke hjemme som et utgangspunkt for å implementere undervisningen i hverdagslivet.

Familiefeiringen:

Når vi har jobbet for å utarbeide opplegget til disse gudstjenestene, er det flere momenter som har vært retningsgivende.

Det første punktet, er at opplegget familien møter skal være preget av forutsigbarhet. Det vil si at "kjøreplanen" er rimelig lik fra gang til gang. Dette mener vi skaper kvalitet på arbeidet, og trygghet for deltakerne.

Et annet viktig poeng, er at vi prøver å tenke at dette skal være en kjekk opplevelse for barn som har blitt 10-11 år. Dette er en aldersgruppe som ofte kjeder seg i kirken, og som er i en "kritisk fase" med tanke på å fortsette å engasjere seg i kristent ungdomsarbeid. Derfor prøver vi å fenge disse både med poengene i undervisningen, valg av sanger, bruk av humor osv. Vi opplever at de små barna uansett synes at dette er spennende og lærerikt, og det gjør dermed ingenting om vi gir dem noe å strekke seg etter.

Vi har også lagt vekt på å være tidsaktuelle. Vi mener det er viktig å bruke kulturen vi er en del av til daglig. Her prøver vi å gjøre oss nytte av det barn kjenner til i dag, det som er "pop". Dette kan en i særlig grad bruke i små "underholdingsinnslag" underveis. Det krydrer opplevelsen barna får, og det gjør at de føler seg møtt og forstått.

I tillegg til dette har vi prøvd å bruke "Løvenes konge"-prinsippet. Disney har vært utrolig dyktige til å lage filmer som treffer både barn og voksne. Etter å ha sett en slik Disney-film, vil både foreldre og barn kjenne at de har fått en spennende og givende opplevelse. Dette prinsippet har vi hatt som utgangspunkt når vi har laget kjøreplanen for feiringene. Ønsket vårt har vært at opplegget skulle oppleves både morsomt og lærerikt for barn og voksne.

Vi har ønsket å gi familier undervisning som oppleves både nyttig og relevant. Vi mener at temaene vi har valgt er viktige for alle foreldre, og vi håper at også kirkefremmede på denne måten kan føle kirkebesøket som berikende, og at det dermed gir mersmak. I tillegg er det avgjørende at den kristne forkynnelsen skal være tydelig.

Et avgjørende punkt er også bruken av humor. Det å le sammen styrker fellesskapsopplevelsen og gir en positiv referanse. Vi mener det er viktig å kunne humre og kose seg over felles minner etter et besøk i kirken. Det styrker relasjoner, og det gir en felles forventning til neste gang en kan oppleve dette sammen.

I utarbeidelsen av materialet, har produksjonen av dramastykkene vært svært viktig. Disse finner dere som innspilt film, og som skrevne manus i dette heftet. Gjennom dramastykkene møter en bibelhistorier som på ulikt vis illustrerer og forsterker det aktuelle temaet. Her har vi også prøvd å legge til rette for bruk av kreativitet og humor, slik at disse skal bli et innslag mange vil glede seg til. Det er viktig for oss at barn og voksne opplever at historiene fra Bibelen kan si oss noe viktig og verdifullt, og at de kan gi oss lærdom som kan bli til nytte for oss i hverdagslivet

Familieressursene:

Når vi har produsert disse dvd-ene, har det viktigste for oss vært å lage et produkt som skal være nyttig og brukervennlig for familiene. Det å sette seg ned sammen som familie å se denne undervisningen, håper vi vil gi familier motivasjon til å integrere prinsippene i hverdagslivet.

I tillegg til filmer, sanger, bibelhistorier og innslag fra Show it-studio, vil dere finne spørsmål og påstander som gir utgangspunkt for å sette i gang viktige samtaler. Disse problemstillingene vil være knyttet direkte til undervisningen eller til konkrete bibelvers. Det har vært viktig for oss å gi familien et utgangspunkt for å ta Bibelen i bruk på hjemmebane, og også gi konkrete bønneemner slik at en får et grunnlag for en felles bønnestund.

På dvd-en vil dere også møte konkrete utfordringer som gir familien impuls til å jobbe med relasjonene innad i familien, samtidig som de i felleskap skal kunne bety noe for andre i nærmiljøet.

Visjonen vår er **”å skape positiv forandring i familien”**.

Innholdet i Show it-pakken:

Denne andre serien består av 6 samlinger med 6 ulike temaer hentet fra Ef 6, 13-18 (Sannhet, Rettferd, Beredskap, Tro, Frelse, Bønn).

Når en kjøper denne pakken, får en med:

- Ressurshefte
- Gudstjenesteressurs (cd-rom med pc-filer av alt en trenger til å gjennomføre familiefestene)
- 60 dvd-er (10 til hvert tema) som kan deles ut som etterarbeidsressurs til familiene som deltar. Har en flere enn 10 familier knyttet til menighetens arbeid, kan en enkelt bestille flere via Familieverkstedet.

Utprøving av Ronny Hood og Guds fulle rustning:

Bymenigheten-Sandnes er fortsatt Familieverkstedets pilotkunde. I denne menigheten har vi i løpet av høsten 2010 gjennomført flere av disse 6 familiefestene. Her har vi praktisert og evaluert, og ut fra dette arbeidet gir vi dere en rekke praktiske tips, som vi håper kan være til nytte. Disse kan dere bruke etter beste evne, og med det utgangspunktet dere har som menighet/forsamling.

Hvis en ønsker å se scenen som vi bruker under samlingene om Ronny Hood, kan en gå inn på www.show-it.no

Bymenigheten-Sandnes er en stor menighet, og har derfor kunnet lagt mye tid og ressurser ned i gjennomføringen av disse feiringene. Familiene som har deltatt har fått med seg de tilhørende dvd-ene hjem.

Det er ikke meningen at alle menigheter/forsamlinger skal måtte legge like stor innsats ned i et slikt arrangement, men at hver menighet skal kunne bruke dette materialet ut fra egne forutsetninger. Her kan en klippe og lime alt etter behov.

Presentasjon av temaene:

Temaene i denne serien om Ronny Hood er hentet fra Ef 6, 13-18a:

”Ta derfor Guds fulle rustning på, så dere kan gjøre motstand på den onde dag og bli stående etter å ha overvunnet alt. Stå da klar med sannheten som belte om livet og rettferd som brynje, og ha som sko på føttene den beredskap som fredens evangelium gir. Grip framfor alt troens skjold; med det kan dere slukke alle den ondes brennende piler. Ta frelsens hjelm og Åndens sverd, som er Guds ord. Gjør dette i bønn og legg alt fram for Gud!”

Når vi lager en slik serie, har vi en selvpålagt ramme om å holde oss til 6 feiringer. Av erfaring mener vi at dette er antall som fungerer godt. Temaene for samlingene i denne serien er:

- Sannhet
- Rettferd
- Beredskap
- Tro
- Frelse
- Bønn

Grunnen til at vi har valgt denne teksten, er at den berører helt sentrale temaer knyttet til den kristne troen. Et annet viktig poeng for oss, er at den gir oss konkrete og gode begreper knyttet til utfordringer i dagliglivet.

Bildet med rustningen er spennende å jobbe med i forhold til både voksne og barn. De unge blir fascinert av ”ridder”-temaet, og de ulike delene i rustningen gjør det lettere for oss å konkretisere undervisningen.

Noen av temaene denne teksten gir oss, er begreper vi kan trenge litt tid på å fordøye. For hva betyr egentlig å ”ha som sko på føttene den beredskap som fredens evangelium gir”, eller å ta på seg ”rettferd som brynje”? Vi har brukt mye tid på å ”bryte ned” de sentrale begrepene i teksten, slik at de skulle få en konkret betydning for oss i forhold til hverdagslivet.

Når vi nå presenterer de ferdige samlingene, mener vi at denne undervisningen vil være nyttig og aktuell for de aller fleste av oss. Hvem trenger ikke å snakke om hvor viktig det er å fortelle sannheten til hverandre, eller hvor avgjørende det er at vi lærer oss å dele? I tillegg til dette fokuserer vi mye på forholdet til Guds ord, hvor godt det er for oss å kunne stole på Jesus, hva frelse betyr og hvilken gave bønnen er.

På hver familieressurs (dvd-en familiene får utdelt etter samlingene), møter en også andre tekster som er hentet fra Bibelen. Disse er knyttet til temaet det har blitt undervist i, og fungerer som forsterkere eller supplement til teksten om rustningen.

Her har vi bl.a. børstet støv av den gylne regel, et par vers fra Timoteus sier noe om hvor viktig det er at vi er gavmilde, og i Filippene kan vi lese at vi skal legge alt vi har på hjertet framfor Gud i bønn og påkallelse med takk.

Et av de viktigste målene våre er at troslivet skal få rom hjemme hos hver enkelt familie. Derfor har vi lagt vekt på å utfordre familien til å be sammen og til å utforske Guds ord.